

**Utlåtande 2002:9 RIV (Dnr 652/98, 1281/98)**

## **Utarbetande av nytt taxesystem för fritidshemmen**

**Skrivelse till kommunstyrelsen av Michael Arthursson (c)**

## **Timtaxa på fritidshemmen**

**Motion av Annica Dominus (c) (1998:93)**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta  
att anse motion 1998:93 av Annica Dominus (c) besvarad med vad  
som anförs i detta utlåtande.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del  
att anse skrivelsen av Michael Arthursson (c) besvarad med vad som  
anförs i detta utlåtande.

**Föredragande borgarrådet Jan Björklund** anför följande.

### *Ärendet*

Annica Dominus (c) har i motion 1998:93, *bilaga 2*, föreslagit kommunfullmäktige besluta att staden inför ett system med timtaxa på fritidshemmen. Som grund till förslaget anförs att många föräldrar till barn som inte har fritidshem ändå efterfrågar möjligheten att kunna delta i verksamheten några timmar i veckan.

Michael Arthursson (c) har i en skrivelse, *bilaga 3*, till kommunstyrelsen föreslagit att staden bör införa ett taxesystem för fritidshem som bygger på uttag efter vistelsetid.

## *Remisser*

### *Motion 1998:93 om timtaxa på fritidshem*

Motionen har remitterats till stadsdelsnämnderna i Rinkeby, Bromma, Norrmalm och Vantör för yttrande.

Rinkeby stadsdelsnämnd anser att Stockholms stad bör inhämta erfarenheter från de kommuner i landet som infört en modell med timtaxa, men att frågan därefter bör utredas ytterligare med avseende på pedagogiska konsekvenser.

Bromma stadsdelsnämnd framhåller att kommunfullmäktige beslutat att enhetstaxa med låginkomstrabatter ska återinföras. I samband med förarbetena till denna förändring föreslår nämnden att även frågan om timtaxa kan vägas in.

Norrmalms stadsdelsnämnd föreslår att en översyn av gällande taxesystem genomförs. Då kan positiva och negativa effekter av en eventuell timtaxa analyseras.

Vantörs stadsdelsnämnd föreslår att staden inte inför timtaxa på fritidshemmen.

### *Skrivelse om utarbetande av nytt taxesystem för fritidshemmen*

Skrivelsen har remitterats till stadsdelsnämnderna i Kista, Kungsholmen, Årsta och Farsta för yttrande.

Kista stadsdelsnämnd bedömer förslaget som intressant och förordar att taxesystemet ses över i enlighet med förslagsställarens intentioner.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att staden kan utreda ett taxesystem för fritidshem som bygger på vistelsetid.

Årsta stadsdelsnämnd föreslår att ett nytt taxesystem med enhetstaxa utreds omgående. Därutöver bör en särskild låginkomstrabatt införas.

Farsta stadsdelsnämnd avstyrker förslaget.

### *Mina synpunkter*

I Stockholms stads budget för 2002 beslutades att införa maxtaxan i Stockholm från 1 januari 2002. Maxtaxan gäller förskolan men även skolbarnsomsorgen. Ny taxa för skolbarnsomsorgen är max 760 kronor per månad för första barnet. Både motionen och skrivelsen efterfrågar timtaxa i skolbarnsomsorgen eller "fritids". Förslaget är inte aktuellt eftersom maxtaxan införs i Stockholms stad. Staden har i budget för 2002 även gjort en satsning

Stockholms stad. Staden har i budget för 2002 även gjort en satsning på skolbarnsomsorgen med en ökning av resurserna med fyra procent. Ett alternativ till skolbarnsomsorgen är de fritidsklubbar som finns i stadsdelsnämnderna.

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Reservation** anfördes av borgarrådet *Margareta Olofsson* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

Utbildningsnämnden ges i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att alla barn skall kunna ta del av fritidshemmens verksamhet.

De problem som tas upp i motionen minskar förhoppningsvis genom att maxtaxa för fritidshem införs. Samtidigt kan det fortfarande finnas familjer som inte har råd att låta barnen gå en kortare stund på fritids. Fritids är viktigt för barnen. Många barn som inte går på fritids känner sig utanför och saknar lekkamrater när klasskamraterna är på fritids. Även skolor menar att det integrerade arbetssättet kan innebära att elever som inte är inskrivna på fritidshem kan komma i kläm och inte känna sig delaktiga i skolans verksamhet.

Utbildningsnämnden bör därför ges i uppdrag undersöka om det även efter maxtaxans införande kommer att finnas barn som inte går på fritids av ekonomiska skäl och, om så är fallet, föreslå åtgärder mot detta. T.ex. taxefritt under en eller ett par timmar.

I sammanhanget kan även tidigare skrivelse om fritidshem (dnr 239/98) nämnas. Skrivelsen berör delvis samma problematik men har fortfarande inte behandlats i kommunstyrelsen.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motion 1998:93 av Annica Dominius (c) besvarad med vad som anförts i detta utlåtande.

**Kommunstyrelsen** beslutar för egen del

att anse skrivelsen av Michael Arthursson (c) besvarad med vad som  
anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 9 januari 2002

På kommunstyrelsens vägnar:  
CARL CEDERSCHIÖLD

Jan Björklund

*Yvonne Modén*

**Reservation** anfördes av *Claes-Göran Jacobson* (v) med hänvisning till  
reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

**Ersättaryttrande** gjordes av *Viviann Gunnarsson* och *Christopher Ödmann*  
(båda mp) enligt följande.

Om vi hade haft yrkanderätt hade vi föreslagit kommunstyrelsen föreslå  
kommunfullmäktige besluta  
att som svar på motionen anföra följande.

Vi sympatiserar med förslagen i motionen och skrivelsen. Timtaxa på fritidshemmen  
kan bli intressant när det åter bli dags att fundera över ett progressivt taxsystem som  
gynnar låg-inkomsttagare.

## ÄRENDET

Annica Dominius (c) har i motion 1998:93, *bilaga 2*, föreslagit kommunfullmäktige besluta att staden inför ett system med timtaxa på fritidshemmen. Som grund till förslaget anføres att många föräldrar till barn som inte har fritidshem ändå efterfrågar möjligheten att kunna delta i verksamheten några timmar i veckan.

Michael Arthursson (c) har i en skrivelse, *bilaga 3*, till kommunstyrelsen föreslagit att staden bör införa ett taxesystem för fritidshem som bygger på uttag efter vistelsetid.

## REMISSER

### *Motion 1998:93 om timtaxa på fritidshem*

Motionen har remitterats till stadsdelsnämnderna i Rinkeby, Bromma, Norrmalm och Vantör för yttrande.

**Rinkeby stadsdelsnämnd** beslutade den 18 mars 1999 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande.

*Särskilt uttalande* gjordes av *Karl-Axel Boström m fl* (m), *Victor Flores* (fp) och *Dikran Demir* (kd), *bilaga 1*.

*Särskilt uttalande* gjordes av *Anna Berger-Kettner m fl* (s), *bilaga 1*.

**Rinkeby stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 26 februari 1999 har i huvudsak följande lydelse.

Skolbarnsomsorg med inskrivning garanterar personalens ansvar för barnen. Det är en genomtänkt omsorgsform som skapar största möjliga trygghet för föräldrar och barn. Stadsdelsförvaltningen delar motionärens uppfattning att det för en del barn skulle vara önskvärt att få tillbringa en kortare tid på fritids, men de ska fortfarande vara inskrivna barn och personalen ska ansvara för dem under den tid de är där. Skolbarnsomsorgen ska inte kunna förväxlas med öppen verksamhet.

Som motionären påpekar bedrivs fritidsverksamheten i nära samarbete med skolan, ibland som en del av skoldagen. I Rinkeby gäller Språkprogrammet också skolbarnsomsorgen, som utformar sina aktiviteter för att stimulera barnens språkutveckling. I vår stadsdel är majoriteten av föräldrarna låginkomsttagare eller arbetslösa. Om de av ekonomiska skäl avstår från att skriva in sitt barn i

ekonomiska skäl avstår från att skriva in sitt barn i skolbarnsomsorgen, eller drar ned på deltagandet, går barnet miste inte bara om socialt givande gruppaktiviteter utan också om den språkstimulans som är nödvändig för att de ska klara sina fortsatta studier. Därför bör taxan vara inkomstrelaterad även vid ett ev. byte av modell. Hela frågan behöver belysas ytterligare innan något nytt taxesystem föreslås införas. I första hand bör Stockholms stad inhämta erfarenheter från de kommuner som infört en modell med timtaxa.

**Bromma stadsdelsnämnd** beslutade den 25 mars 1999 att godkänna förvaltningens förslag.

**Bromma stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 16 februari 1999 har i huvudsak följande lydelse.

I motionen framförs att barn till hemmavarande föräldrar inte får del i skolans nya arbetssätt där verksamheterna är mer integrerade än tidigare och att barnen därmed kommer utanför gruppen.

Förvaltningen anser dock att det inte kan uteslutas att det finns hemmavarande föräldrar som ser fördelar med att barnen kan få komma hem efter skoldagens slut, framför att delta i fortsatt gruppverksamhet i fritidshemmet.

Enligt stadens intagningsregler för plats i skolbarnsomsorg (990101) tillhandahålls sådan för föräldrar som är förvärvsarbetande, studerar, är arbetslösa och aktivt söker arbete, eller till följd av barnets eget behov.

Frågan om timtaxa måste studeras, som motionären framhåller, även i förhållande till schablonersättningen till fritidshemmen. När det gäller hemmavarande föräldrars önskemål om fritidshem så hänger den frågan samman med stadens ambitioner och åtagande uttryckt i nu gällande intagningsregler.

Staden fastslår i budgeten att enhetstaxa med låginkomstrabatter ska återinföras och att nivåer och exakt utformning beslutas under 1999. I samband med förarbetena till denna förändring föreslår förvaltningen att även frågan om timtaxa kan vägas.

**Norrmalms stadsdelsnämnd** beslutade den 11 mars 1999 att som svar på remissen föreslå en central översyn av taxesystemet för fritidshemmen. Då kan positiva och negativa effekter av en eventuell timtaxa analyseras.

Föräldrar måste kunna nyttja den fritidsverksamhet som de tycker bäst passar deras barn och i den omfattning de önskar. Därför behövs både många alternativ att välja på och en taxekonstruktion som underlättar valfriheten.

Utformningen av taxan måste dock ske så att en väl fungerande pedagogisk fritidsverksamhet kan bedrivas. Det är också viktigt att reglerna är enkla och överskådliga, samt att de inte bidrar till marginaleffekter för den som ändrar sin arbetstid.

*Reservation* anfördes av *Jan Valeskog m fl* (s) och *Hans Enroth* (v), bilaga 1.

**Norrmalms stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 17 februari 1999 har i huvudsak följande lydelse.

#### *Bakgrund*

Den taxa som idag gäller för fritidshemsverksamheten är, på samma sätt som taxan för förskolebarn, baserad på familjens inkomst / månad. Ett rabattsystem finns också med hänsyn till antalet barn i familjen som är placerade.

Annica Dominus menar i sin motion att många föräldrar tycker att fritidshemstaxorna är för höga och därmed avstår från platsen. Många barn har svårt att komma in i barngruppen och saknar kamrater på eftermiddagarna. För dessa skulle det vara positivt att få möjlighet att delta i fritidshemsverksamheten några timmar per dag enligt motionen.

#### *Synpunkter från fritidshemsverksamheter i stadsdelen*

Norrmalms verksamheter framför en oro för att förslaget skall innebära en pedagogisk försämring vid stadsdelens fritidshem. Här framkommer också en oro för att fler barn istället kommer att få en kortare vistelsetid, och till exempel gå hem redan kl.16.00, om en timrelaterad taxa införs. Detta leder i sig till en försvårad planerings och bemanningssituation.

Fritidsverksamheten är frivillig och ses, även om den tar upp teman från skoldagen, som ett komplement.

Här följer några citat ur inlämnade tankar och synpunkter.

- "Förslaget försvårar istället möjligheten till en väl planerad och strukturerad fritidshemsverksamhet som vilar på en pedagogisk grund".

- "Om en del barn endast deltar någon timme per dag blir det ännu svårare att se till helheten och återknyta till den tidigare skoldagen".

- "Vi är rädda att våra utflykter - som vi med innerstadsbarn ser som mycket viktiga - blir svåra att genomföra om barnen ska ha olika tider".

Dessutom framförs oro för att förslaget skulle medföra ökade administrativa rutiner.

#### *Förvaltningens förslag*

Utifrån ovanstående föreslår förvaltningen en översyn av gällande taxesystem. Möjlighet bör ges för så många barn som möjligt, om de så önskar, att delta i en väl fungerande pedagogisk fritidshemsverksamhet.

**Vantörs stadsdelsnämnd** beslutade den 25 mars 1999 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Vantörs stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 10 mars 1999 har i huvudsak följande lydelse.

I Stockholm finns det i dag en inkomstrelaterad taxa för fritidshemsplats. Nivån motsvarar förskolans taxenivå för 70% av heldag.

I Vantör går så gott som alla barn på fritids utom under skolår tre, då en minskning sker speciellt under vårterminen. Barnens vistelse på eftermiddagsfritids varierar. Förskoleklass och skolår 1 börjar vistelsen ungefär kl 12.30. Barnen i skolår 2 och 3 brukar komma en timme senare. De flesta barnen går hem vid femtiden. Förvaltningen har fått synpunkter från föräldrar, som önskar en lägre taxa om barnen är kortare tid på fritidshemmet.

Skolverket har sedan 1998-01-01 ansvar för tillsynen av fritidshemmen. Man har inte gjort några uppföljningar av avgifterna de senaste två åren, utan hänvisar till Socialstyrelsens rapporter från 1993/1994 samt 1997. Rapporterna handlar till stor del om daghemsavgifterna, men förvaltningen anser att slutsatserna även är intressanta för fritidshemmets del. Vid Socialstyrelsens uppföljning 1994 fanns det ett tjugotal kommuner i landet, som hade infört timtaxa på daghem. I övrigt var det vanligt med flera nivåer, som bl.a. Stockholm tillämpar.

Föräldrar hade olika syn på timtaxa. De som hade kunnat minska tiden tyckte det var bra med lägre avgift. Systemet upplevdes däremot orättvist och orättfärdigt av föräldrar med oregelbundna tider, timanställda och ensamstående. Rapporten drar slutsatsen, att systemet gynnar familjer där en av föräldrarna arbetar deltid, och där föräldrarna kan påverka sina arbetstider. I områden med tung social profil fanns en omfattande kritik mot systemet.

Personal och förvaltning ansåg, att systemet medförde ett betydande merarbete av administrativ karaktär. Man kunde heller inte göra några personalbesparingar, då barnen hade mycket oregelbundna tider och personalen därför behövdes hela dagen.

Det var svårt att ha en planerad pedagogisk verksamhet, då barnen slutade vid olika tider.

Föräldrarna var ofta stressade, därför de skulle passa tiderna. Det var vanligt, att föräldrarna överskred de kontrakterade tiderna. Systemet krävde en kontroll av närvarotider, som upplevdes negativt och försämrade samarbetet mellan föräldrar och personal.

Inom fristående daghem var enhetstaxa vanligt förekommande. I föräldrakooperativen dominerade enhetstaxan helt.

Rapporterna sammanfattar att fördelen är, att det blir billigare för föräldrar. Nackdelen är, att mindre resurser ger försämrad kvalitet. Som exempel på försämringar kan nämnas det pedagogiska arbetet, ökad kontroll och administration samt relationerna till föräldrar.



Förvaltningen anser, att det är oklart vad motionären menar med schablonersättning. Om schablonen skall differentieras efter barnens vistelsetid försvårar man enheternas möjlighet att hålla sin budget.

På förskolan uppstod en försämrad relation mellan personal och föräldrar, när barnets närvarotid kontrollerades och avtalad närvarotid överskreds. På fritids skulle försämringen bli allvarigare, eftersom många föräldrar inte hämtar sina barn, utan kontroll av närvarotid riskerar bli en fråga mellan barn och personal. Förvaltningen anser, att ett system med föräldraavgift baserad på barnets närvaro ej skall införas på fritidshemmen.

### ***Skrivelse om utarbetande av nytt taxesystem för fritidshemmen***

Skrivelsen har remitterats till stadsdelsnämnderna i Kista, Kungsholmen, Årsta och Farsta för yttrande.

**Kista stadsdelsnämnd** beslutade den 23 september 1998 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.

**Kista stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 3 september 1998 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer förslaget som intressant och förordar att taxesystemet ses över i enlighet med förslagsställarens intentioner. Förvaltningen föreslår att ett eventuellt nytt system för taxor och deltagande prövas i begränsad skala innan det införs inom hela fritidshemsverksamheten.

Ett nytt taxesystem i enlighet med intentionerna hos förslagsställaren kan dock få vissa praktiska konsekvenser som bör beaktas i samband med vidare utredning av barn- och ungdomsdelegationen.

Exempel på praktiska problem är att ett system med stor variation i vistelsetiden ställer stora krav på personal och barn vad gäller kontinuiteten, aktiviteter måste planeras så att de ej utsätts för alltför många avbrott när barn går in och ut i organiserade aktiviteter. Här kan komma att krävas en mellanform av pedagogik som delvis liknar både den nuvarande inskrivna fritidshemsverksamheten och den helt öppna formen av verksamhet som bedrivs på vår kvartersgårdar.

Slutligen vill förvaltningen förorda en taxesättning som gör det möjligt för alla barn som så önskar att delta i fritidshemsverksamheten.

**Kungsholmens stadsdelsnämnd** beslutade den 24 september 1998 att föreslå kommunstyrelsen att ge barn- och ungdomsberedningen i uppdrag att utreda ett taxesystem för fritidshem som bygger på vistelsetid.

**Kungsholmens stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 4 augusti 1998 har i huvudsak följande lydelse.

Skolbarnsomsorg i form av fritidshem och familjedaghem erbjuds till barn från och med 6 till 9 år. För de äldre barnen upp till och med 12 år bedrivs öppen verksamhet (fritidsklubb och föräldradriven fritidsverksamhet). Skolbarnsomsorg erbjuds till barn som är folkbokförda i Stockholm och där föräldrarna arbetar eller studerar. Taxan utgår från inkomst och antalet barn i barnomsorg. Vistelsetiden är ej en faktor som påverkar taxan utom vid längre sjukdom. Andelen elever 6-9 år som utnyttjar möjligheten till fritidsplats är 78% i stadsdelen.

Michael Arthursson föreslår ett avgiftssystem med timrelaterad taxa. Förvaltningen tycker att man kan utreda ett system som bygger på vistelsetid men att man måste vara uppmärksam på, att inte administrationen ökar för fritidspersonalen och på förvaltningen. En taxa som bygger på antalet vistelsedagar verkar att föredra framför antalet timmar. I förhållande till nuvarande system ökar det föräldrarnas möjlighet att påverka sin avgift.

Föräldrarna på Kungsholmen har inte i någon större utsträckning uttalat önskemål om deltidsvistelse på fritidshemmen. Skolornas personal har fått någon enstaka förfrågan per år. De problem man kan se med en tidrelaterad taxa är att barnantalet kommer att variera mellan olika dagar. Personaltätheten kommer i högre grad att behöva styras av barnens närvarodagar. Kontinuiteten i verksamheten kan också försvåras av att barnen deltar olika dagar.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att man samtidigt bör undersöka möjligheten att inordna administrationen av fritidsklubbarnas avgift. Idag kräver skolorna in denna avgift direkt från föräldrarna. Detta borde kunna tas med i den centrala hanteringen.

**Årsta stadsdelsnämnd** beslutade den 27 oktober 1998 att som remissvar anföra följande.

Stadsdelsnämnden föreslår att ett nytt taxesystem med enhetstaxa utreds omgående. Därutöver bör en särskild låginkomstrabatt införas. På så sätt försvinner marginaleffekterna i systemet. Ett taxesystem med uttag efter vistelsetid innebär administrativt krångel. Enhetstaxa skulle också minimera administrationen.

**Årsta stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 19 oktober 1998 har i huvudsak följande lydelse.

Administrativt är det enkelt att skapa ett nytt taxesystem som bygger på uttag efter vistelsetid. Förvaltningen anser att det dock är svårt att ta in barn enstaka timmar under en vecka. Ett sådant system skulle skapa stora svårigheter i schemaläggning av personal och verksamhetsplanering. Förvaltningen hyser farhågor att kvalitén på

nal och verksamhetsplanering. Förvaltningen hyser farhågor att kvalitén på fritidsverksamheten skulle sjunka.

**Farsta stadsdelsnämnd** beslutade den 14 september 1998 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

*Reservation* anfördes av *Cecilia Nordenfelt m fl* (m), bilaga 1.

*Särskilt uttalande* gjordes av *Karl-Erik Hammerin m fl* (s), bilaga 1.

**Farsta stadsdelsförvaltnings** tjänsteutlåtande av den 1 september 1998 har i huvudsak följande lydelse.

En tidsrelaterad taxa för fritidshem skulle för föräldrarna i många fall innebära en lägre kostnad, konsekvensen för stadsdelsförvaltningen är en minskning av intäkter samt svårighet att göra en beräkning av dessa. Idag görs en personaldimensionering med antalet inskrivna barn som underlag. Detta kan vid en tidsrelaterad taxa komma att försvåras. Ytterligare en konsekvens kan vara att kvalitén försämras för både de barn som har behov av omsorg varje dag och de som kommer att vistas på fritidshemmet några timmar då och då.

I läroplanen talar man om ett samarbete mellan de olika verksamheterna. Arbetslag bildas som på ett naturligt sätt ser barnets hela dag i verksamheten, vilket är ett pedagogiskt värde för barnets inlärning. Risker finns att barn som bor i segregationsområden inte kommer att vistas på fritidshemmet.

Förvaltningens förslag är istället för en tidsrelaterad taxa ett system med avtal även för fritidshemsbarn. Fritidshemmet har då en garanti på hur många barn som finns inskrivna.

## RESERVATIONER M M

*Motion 1998:93 om timtaxa på fritidshem*

### **Rinkeby stadsdelsnämnd**

Särskilda uttalandet av Karl-Axel Boström m fl (m), Victor Flores (fp) och Dikran Demir (kd) är av följande lydelse.

Vi instämmer i stora delar av förvaltningens skrivelse, men vi vill tydligt markera att vi anser att en eventuell timtaxa skall vara lika för alla barn. Vi anser att systemet med inkomstrelaterade avgifter i princip är fel. Skillnader i inkomst skall regleras i det normala skattesystemet. Ett haltande skattesystem skall inte rättfärdigas med andra åtgärder utanför systemet.

Särskilda uttalandet av Anna Berger-Kettner m fl (s) är av följande lydelse.

Vi är tveksamma till förslaget med timtaxa eftersom vi tror att den kan omöjliggöra bra verksamhet på fritids. I ett sådant läge ställs barns bästa mot varandra. För att ta reda på hur barns bästa skall tas tillvara tycker vi att det är bra att ta reda på vad timtaxa inneburit i praktiken där sådan genomförts. Vad gäller enhetstaxa är vi för det, men bara under förutsättning att den sätts på så låg nivå att alla barn får praktisk möjlighet att gå på fritids. I praktiken betyder det att vi och de borgerliga menar helt olika saker med enhetstaxa.

### **Norrmalms stadsdelsnämnd**

Reservationen av Jan Valeskog m fl (s) och Hans Enroth (v) är av följande lydelse.

Reservation till förmån för förvaltningens förslag.

### *Skrivelse om utarbetande av nytt taxesystem för fritidshemmen*

#### **Farsta stadsdelsnämnd**

Reservationen av Cecilia Nordenfelt m fl (m) är av följande lydelse.

Att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens yttrande och därutöver anför att motionsförslaget bör övervägas i positiv anda.

Särskilda uttalandet av Karl-Erik Hammerin m fl (s) är av följande lydelse.

Socialdemokratin har i årets valrörelse framlagt förslag som på ett grundläggande sätt ändrar förutsättningarna för omsorgsavgifterna inom barn- och fritidsverksamheten. Den socialdemokratiska kommunfullmäktigegruppen har redan beslutat att verka för ett genomförande efter valet den 20 september 1998 i stadens stadsdelsnämnder. S-gruppen inom Farsta SDN välkomnar denna typ av avgiftsförenkling för kommunal likställighet över landet.



## KOMMUNFULLMÄKTIGE

### Motioner

1998:93

1998:93

#### **Motion av Annica Dominus (c) om införande av timtaxa på "fritids"**

Alla barn behöver gå i skolan och lära sig att läsa och räkna. Alla barn behöver någon som bryr sig om dem och tar hand om dem. Alla barn behöver leka och vara tillsammans med sina vänner. Bakom dessa meningar döljer sig några av de punkter som finns i FN:s barnkonvention. FN:s barnkonvention slår fast att barn är människor med alldeles egna rättigheter. Och att det är den vuxna världens skyldighet att förverkliga barnens rättigheter. Alla verksamheter som berör barn i Stockholms stad måste utgå från barnens rättigheter detta gäller även skolbarnsomsorgen.

Många barn och föräldrar till barn som inte är på fritidshem efterfrågar möjligheten att kunna delta i verksamheten några timmar i veckan. Det nya integrerade arbetssättet i skolan gör att fritidshemsverksamheten blir en del av skoldagen. Som en del i den nya undervisningen på skolan ingår ett integrerat arbetssätt där mycket av det som startas på förmiddagen följs upp på eftermiddagen. De barn som har hemmavarande förälder eller annan tillsynsform kommer få inte del i det nya arbetssättet och kommer utanför barngruppen. Många föräldrar tycker att fritidstaxorna är höga och avstår därför från platsen liksom många barn skrivs ut från fritids redan på vårterminen i tredje klass. Många barn har svårt att koma in i barngruppen och saknar kompisar på eftermiddagarna. För dessa skulle det var positivt att få möjlighet att vara på fritids några timmar per dag.

Idag har skolan ett ansvar för morgonomsorgen som är avgiftsfri och alla som är i behov av den kan utnyttja den. Avgiften för skolbarnsomsorgen på eftermiddagarna är kopplat till föräldrarnas inkomster, med en maxtaxa på 1700:-/ månaden i inkomstläget över 30.000 kronor. Detta innebär konkret att

många lågstadiesbarn går på fritids i snitt mellan 1- 4 timmar per dag. För denna tillsyn betalar man som förälder ett snittpris på ca 20 - 85 kronor i timmen.

Därför är det viktigt att få fram ett förslag om en timrelaterad taxa baserad på vistelsetid. Det finns några kommuner i landet som har den modellen och därifrån bör erfarenheter kunna hämtas. Ett sådant system bygger dock på att alla barn som är inskrivna i fritidshemsverksamheten ska ha samma taxesättning och därför behöver hela taxesystemet för fritidshem ses över. För att skapa ekonomiska förutsättningar för fritidshemmen måste ersättningen även fortsättningsvis bygga på en schablonersättning per inskrivet barn och ett taxesystem där föräldrar betalar timtaxa efter vistelsetid. Dock bör takersättning inte övergå dagens avgifter.

Det är också viktigt att det skapas förutsättningar så att både enskilt drivna fritidshem/klubbar och kommunalt drivna verksamheter får samma villkor. Föräldrars engagemang och möjlighet att påverka fritidshemsverksamheten måste också tas tillvara.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att staden inför ett system med timtaxa på "fritids".

Stockholm den 5 oktober 1998

*Annica Dominicus*